


## Breve fra en flyver, Jacques-Olivier Clerc

Foto fra Helge W. Gram, set i en svejtsisk avis fra 5. december 1991

Opdateret: 16 JAN 2009

 Disse bemærkelsesværdige breve fra [Jacques-Olivier Clerc](#) er fra Faldne Allierede Flyvere s. 186:

Den 27 årige schweiziske statsborger, professor ved University of Saskatchewan i Canada, F/O Jacques Oliver Clerc, druknede natten til den 17. august 1944 få hundrede meter fra kysten ved Sønderby Bjerge på Sydfyn.

Clerc var navigatør på et canadisk bombefly, der havde Kiel som mål. Han blev begravet på Sønderby Kirkegård den 17. august 1944.

Clerc var ud af en kendt fransk-schweizisk familie. Hans far var professor i fransk litteratur i Zürich. Hans moster, forfatterinden Dorette Berthoud, har en af sine bøger oversat til dansk, "Skatten i lerkar", Lohses forlag 1947.

Fra den faldne flyvers hånd findes trykt nogle posthume breve til forældrene og søskende fra den tid, han meldte sig som frivillig, til hans død. Brevene findes i et særtryk fra "Imprimerie La Concorde" i Lausanne 1945, under titlen: "votre service raisonnable".

Til en bror skriver Jacques Oliver Clerc i maj 1942:

"- - - Jeg har hverken tid eller mod til at retfærdiggøre min indstilling. Jeg lader mig hverve uden den mindste entusiasme – simpelthen fordi det er en bydende nødvendighed for mig. Jeg ved, at jeg forlader alt, hvad jeg elsker: en løn der til næste år ville være lige så stor, som den en etatsråd i Neuchatel har, et liv, jeg elsker, en stilling, som jeg ikke har mange chancer for at finde igen. Alt det og mere til for at træde ind i hæren, hvor jeg ikke kender nogen. Det gør ikke noget. Jeg kan ikke mere arbejde. Det har ingen mening at spare sig til fremtiden, hvis fremtiden skal dikteres af nazisterne. Det er ikke så meget for at forsvare mit fødeland eller mit hjemland, at jeg gør dette. Det er for et større mål. Når tiden kommer, vil jeg forklare mine forældre det, og det tager sin tid. Kort sagt jeg føler, at det er en moralsk umulighed at fortsætte med at optræde som tilskuer. Man må handle. For enhver pris - - -"

I et brev til forældrene fra oktober 1943 skriver Clerc:

"- - - I ved, at siden begyndelsen af krigen har jeg hele tiden været meget optaget af begivenhederne. Vort lands skæbne afhænger af resultatet af denne krig. Det lands fremtid, i hvilket jeg regner med at bosætte mig, er bundet til krigens heldige udgang, og hvad der er endnu mere betydningsfuldt er, at grundvolden til den kristne civilisation er truet, og tusinder af uskyldige lider under sult og kulde. Jeg skylder alt det, I har givet mig af det ædleste og helligste, at leve intenst i den periode, vi oplever nu. I stedet for at se denne krig som en kamp mellem de retfærdige og de uretfærdige er jeg kommet til den slutning, at kun de, der har gjort deres bedste for at få retfærdigheden til at sejre, kan fortsætte med at kæmpe det godes sag.

Siden da har denne tanke arbejdet i mig uden ophør, så meget, at det liv, jeg førte, mistede sin mening. Hvorfor bygge op for sig selv med dygtighed og begejstring, når selve grunden, man bygger på synker sammen? Hvad er meningen med en sådan egoisme, når opofrelsen står på dagsordenen? Hvorfor uddanne en hel ungdom, som ikke kommer tilbage fra slagmarkerne i Ruhr, på Atlanten eller i Nordafrika? Hvad er økonomisk politik i krigstid? Jeg har tænkt længe på alle disse spørgsmål - - -"

